şiir

SİNA AKYOL

OLMANIN HALLERİ

EVEREST

SİNA AKYOL

şiir

OLMANIN HALLERİ

SİNA AKYOL

1950 yılında Ankara'da doğdu. Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nu 1971'de bitirdi. Ankara'da, TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda program yapımcısı; İstanbul ve İzmir'de, çeşitli reklam şirketlerinde yazar olarak çalıştı. Şu sıralarda TRT Radyo 3 için klasik batı müziği programları hazırlamakta. İlk şiiri (Ölmek) 1967 yılında *Çağrı* dergisinde, ilk ürünleri ise 1971-1973 yılları arasında *Güney, Dost, Yansıma* dergilerinde yayımlandı. 1973-1979 yılları arasında şiir yazmadı. *Olmanın Halleri*. Sina Akyol'un -*Belki Çiçek Dağına* adıyla yayımlanan toplu şiirleri dışında- sekizinci şiir kitabı.

Şairin diğer kitapları:
Su Tadında (Genç Grafik Yayınları, 1980); *Lokman'la Geçen Şen Günlerim* (Tan Yayınları, 1982); *Haytalarla Hatmiler* (Şiir Atı Yayıncılık, 1990); *Ayda Tümör İzleri* (Harf Yayınları, 1994 Halil Kocagöz 1995 Şiir Ödülü); *Atılıda* (YKY, 1996 - Altın Portakal 1997 Şiir Ödülü: İkincilik); *Meğer Söz Gümüş* (Varlık Yayınları, 1996 Yunus Nadi 1996 Şiir Ödülü/paylaştı Cemal Süreya 1997 Şiir Ödülü/paylaştı - Altın Portakal 1997 Şiir Ödülü: İkincilik); *İkindi Kitabı* (No: 27 Yayıncılık, 1999 Behçet Necatigil 2000 Şiir Ödülü); *Belki Çiçek Dağına – Toplu Şiirler* (YKY, 1999).

SİNA AKYOL

Olmanın Halleri

§

Şiir 10

Olmanın Halleri
Sina Akyol

Kapak tasarım: Mithat Çınar
Şairin fotoğrafı: Mahir Akyol

© Sina Akyol
© 2002; bu kitabın yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

Birinci Basım: Mart 2002
ISBN: 975 - 297 - 055 - 9

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

EVEREST YAYINLARI
Çatalçeşme Sokak No: 52/2 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 53 03 Fax: 0 212 519 33 00
e-posta: everest@alfakitap.com
www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

İÇİNDEKİLER

SUYA...
(1) 3
(2) 5

OLMANIN HALLERİ
Yaşamak 11
Can Bedende 12
Aşkı 13
Çakıl 14
Çalık 17
Yılkıda 18
Ötesi 21
Kum 22
Kekre 24
Külçe 25

TAŞ YORUMLARI
Varlık 29
Kabul Şiiri 30
Rüzgâr İçin, Gürültü İçin, Sata Taşı İçin Şiir 31
Taşın Suyla 33
Dağdan Akik 34
Ölü Taze 35
Son 36
İzler 38
Kalmak 39
Kalmak Üstüne Beş Ünlem 40
..Dım 41

EJDERİMLEYİM
Lirikler 45
Evin Çıplaklığı 48
Üşür 49
Baka- 50
Etraf 51
Bak Sokağa 52
Dağ Bende 53

Kaf 54
Kavuşur 56
Ağustos Böceği İçin Şiir 57
Bir Nisan Uykusu 58
Son Zehir 59
Ejderimleyim 60
Ağzım Kanar 61
Bir Yol Şiiri 62
Ertesi Gün İçin Şiir 63
Yok 64
Tamirci 65
Gezi 67
Ruhum 68

OLMANIN HALLERİ

SUYA

(1)

Aklım kızgın güneşin altında erisin,
sefil olsun, hoşnut muyum diye sorayım..

elbet üzgünüm; ben kadar, benim kadar
üzgünüm; zaten, sevinç diyordum,
tertemiz gömleğime değen akşam–
gölgesi kadar tuhaf.. ve kirli–
şeyler yazdım, yazmak buydu;
esenlikler diledim, kendim söyledim
kendime.. elbet ulaşır bana sözüm.

./

Şimdi kalk, gidelim.. şimdi or'da
suyu bekleyenler çeşmesinde
kuyruk var; insanın arkasında
sanki insan duruyor; kimi kendine–
doluyor, kimi kendine.. vah, hepsi temiz–
suyu umuyor, dedim.. ben derim,
sen de beni um; ama kendinle..
ama kendinle.. çık yokuşunu,
yorgunluğunu soyun –sanki alnına
iyi gelirmiş gibi, bize soğuk
limonata getirdim; bılmem ki içsek mi,
yoksa biz bize mi versek, güzelce–
ağzımızı, dedim.. ben derim, başka neler
demiştim..
çayırda
öpüşürken..

Hay!.. öpüşmek
iyi gelir
insan
ruhuna.

Ben böylece
az daha giderim
insanın ruhuna..

(2)

Daha saydam, daha yoğun,
daha içrek sulardaydım...
şimdi imkânsızım.. kanamak
bu olsa gerek.. deyip sustum,
ben susarım, sırtımı döndüm,
göğsüm bana darıldı; zaten
darılır bana göğsüm, hatta
seyran günlerinde, takmam
diye madalyamı, çünkü
vurur göğsü madalya, yalancıdır..
kalp onur.. kalp kurşun kepazedir
dedim.. ben derim, öpüşmek
daha sahicidir –yeter
epriyen söz eksik kalsın.

Şimdi kalk, suya gidelim,
yüzümüzü yıkayalım; içimiz
bize kederle baksın.

OLMANIN HALLERİ

Toprağın tohuma-
baktığı gibi-
bakarsak içimize,

usta işi ömr'olur.

YAŞAMAK

Olmanın eteğine
söküğümle geldim.

Uçurumdu, geri durdum
kök saldım, pişman oldum.

Ya ben burdan kalkıptır
eteğine geleyim..,

ya sen soyun eteğin
söküğünü dikeyim.

CAN BEDENDE

(1)
Ten ki fakir gömleği
çırılçıplak soyunur.

(2)
Eksik söyledim, aman!

(3)
Fazlasını soyunsam
meramı zengin–
söz olur; gel de giyme
çırılçıplak gömleği!

(4)
Hay dedim, can bedende;
onu kimler alası?

Bin bir şevval göğsümde
bin bir defa kalası.

ASKI

(1)
Olmanın demindeyim;
beyhudenin ilminde!

(2)
Zamana baktım, bıkkın–
yüzümle; usanmak bu!

(3)
Kamaştım.. olmazıma–
gizlendim, kayboldum!

(4)
Ey yüzüm, eğri yüzüm!..

Seni astım oturdum

Munzur dağının
of eteğine

ÇAKIL

(1)
Sessizliği yazmak içindi
üç gün oturdum.

Baktım, bana bakan duvara;
gölgemi tanıdım.

(2)
Tosbağanın sesiydi, hayret–
etmenin sesi;

otun yeşil
gürültüsü

ağır
    yürür.

(3)
Ağaçtır, dalına yürür
–yaprağına diyordu:

'Bize rüzgâr konuşur
bize cırcır böceği!'

'Islığı.. biteviye ıslığı
sessizlik, asıl.'

./..

(4)
Olmanın sesiydi
öğrendim, nasıl:

Suya cup
diyen taşı..

dalıp derin
içre aradım.

Bulduğum kıyı
baştan
başa
çakıl.

ÇALIK

Ay dolanır hanede
on dört ayrı odada
biz ışığa kesmişken
ışık bize olmuşken

ay dolanır hanede
hane güzel kıpraşır
biz bize köpeğiz ya
ağzımız da ısırır.

Nefis.. dilin damağın
ruhudur öpüşmek; diş..
ısırgan diş –bana kurt
gibi ulur; işte ay
bulut içre– on dört
kerre öptüm, ağzımı.

Ağzıma bakır
çalığı oldum.

YILKIDA

(1)
Sevgilim, seviş!

Acıbademler–
gibi soymuştum seni

içkin zamanda! Çarşaf–
da üryandı, ipektik.

Gençtik, yeşildik.
Atlarımız vadide
zümrüt yorgunu.

(2)
Meğer ki olmak için–
koştuk, güzel pıştik
lâl zamanda.

Sevgilim, seviş
kül zamanda.

İliğimden öp
ilmiğimi çöz,

ben ki bunlardan–
ibaretim
diye beni,

uzak dağa
rahvan götür,

kurda götür
kuşa bırak.

./

(3)
Zaman!..

Akrebin
kısmetiyle geldiği
an...

diye hodbin
göğsüme doğru
zehrile
aktım.

(4)
Sevgilim, seviş!
Zehrim sana
armağan.

ÖTESİ

Ben aklıma abdal oldum
aklım bana menzil olsun.

Fikrim ki fakir donunu
madem soyundu, zeyl olsun:

Dağ mı dağa kavuşmadı
vücut sırra kadem bassın.

Ondan da ötesi; sahip
bana olgun lokma döksün.

Kırıldıkça.. testimizdir
servet suyu ziyan aksın.

Söz mü uzar? Beyhudedir
söz kısraktan geri kalsın.

Kaldım; hamalımı taşıdım
incindim, müjdeler olsun.

KUM

(1)
Sanki yarpuz
otuyum
ömrümün
kıyısında.

Sanki yarpuz
otuyum.

(2)
Cemre düşer
üç olurum
ben toprağa
kaldığımda.

Ben toprağa
kaldığımda

kum...
olurum.

(3)
Sanki kınnap
sanki ender
sanki fani
otuyum;

ömrüm–
dedim

ömrümün
kıvamında.

KEKRE

Ben bu kâğıda neyi yazsam
ölüm gibi duracak; durdum,
ağır geldim, sağır taşıma.

Ben bu kâğıdın ruhunu
tiril tiril okudum..
sonra gittim, çıplak dağıma.

Ey içim, olmanın kekre hali!..
Seni sürdüm süründüm;

yüksekteki martıya
derindeki böceğe

emanet ettim.

Böyle sevişti m
kendim!

KÜLÇE

İçimdir, zengin...

Yaramdır, sarraf...

Paha biçtim; olmaz...

Teraziye gelmez...

Gel dedim.

Bende kal.

Ağır.

TAŞ YORUMLARI

VARLIK

Ustam, taşın kaç kırat?
(Merakıma sus dedim,
susmak bana nakarat!)

***

Yontariken bulduğu,
–haraboldum anladım–
sessizliğin kıymeti!

(Ona kıy dedim.. duymaz!
Üç vakitte bandığı
tahin ile pekmez!)

***

–Sen de buyur çırağım.
Eğri büğrü elmasım.
Varlık sende; yontadur.

KABUL ŞİİRİ

Nehir ki konuşmaz; çığlığıdır–
aktığı!.. Böyle diyordu akıp–
giden kum, nehrin elbet rahmine!

***

Vakit ki yetmek vaktiydi; göğsüm
nişanlar soyunmuş kahramandı;
giyindi; buruştu, güne kaldı.

**

Kabul nedir?.. Sanki budur; ruhum
kezzap suyu içti, dedi şerbet!

*

Avazımla: Gencidim; sular da
gencidi; ben sulardan aktıkça,

hay benim kumlu göğsüm, nasr'ile!

Taşa kestin, elmas oldun, hu sana!

RÜZGÂR İÇİN, GÜRÜLTÜ İÇİN, SATA TAŞI* İÇİN ŞİİR

Rüzgâr ki dağda uyur,
gürültüye uyanır,
aman!

Fenalık taşır, onmaz–
sayrılıklar getirir.

***

Baygındın, rahmin
de kanıyordu;
gücüm
üç öküz boğdu.

Üç öküzün karnında
şükür, üç sata taşı!

..Atınca suya,
buza kesti su;
geçtik,
karşı kıyıya!

On köpektik kızakta;
donduk, kızağa kaldık.

*) Turgay Pasınlıgil'e, teşekkürle.

..İy'oldu rahmin;
doğur doğur doğurdu
bana, hem sana.

***

Rüzgâr ki dağda uyur,

Dağ da sussun, uyusun.

Aman!

TAŞIN SUYLA

Taşın suyla, yılanın toprakla
sürer tarihi! Kalır, kaybolan–
eşya tadında, istiridye.

Boynumuz da eskir, ıtırlı çarşı
ruhunu arar; iyi ki bedestende
bize incik, bize boncuk bakmıştık.

Övmüştük biz bizi ve güzelce
soyunmuştuk... Hayret, ne çok oda
ne çok yastık.. bari giyinsek!

***

Kanattan düşen tüy inceliğiyle!..
Bizdik, ayva tüyü inceliğiyle!..
Neşterim de gelsin, inceliğiyle!..

Beni yaram onarsın, bana sahip...
Beni yaram onarsın, bana sahip...
Beni yaram onarsın, merhem kötü!

***

Taşın suyla
yılanın toprakla
sürdüğü vakit...
kadar derin
kadar çok
meramım.

DAĞDAN AKİK...

İhvandan kalma yurdumsun, atımsın!
Kırbacım böğrüne, hayli epridin.

Buyur, torban arpa dolu, sakin dur.
Atımsın, onca geldik, kal ayakta!

Yarın Ferhâd bineriz! Bizi hayli
menzil bekler; kalkıp erken, horozda...

Yolda bizi... avcılar ki incedir;
şahin umar, keklik bulur, kuş vurur.

Gönlün mü kırık? Benim de içlerim
dökük!.. Vakit uzun, dağdan akik

sökeriz.

ÖLÜ TAZE

Birazdan zil çalardı; yorgundu, bıkık–
yüzüyle gelirdi, bugün gelmedi; zil
susmak bilmiyor; konu komşu ard arda
çorba getirir, kim içecek?.. Gelse üç–
kâse içerdi, bana hoşnut bakardı,
baksın.. hatta nefsi doysun... her neyse!

Gelmedi; artık hiç gelmez, orda uyur,
taşıyla konuşur; bari bana söylese!

SON

(1)
Sığındım, sustum; kendi–
damarımda saklıyım;
sözüm size bilmece!

Dedim ki, kertenkele–
anlar bunu; dönüşür
akrebin kuyruğuna!

Ben bana çok zamandır
dönüştüm de bilirim:

(Akşamdır, yükselir su;
görünmez olur kaya.

Gördüm: Eski şafakta–
bir kalyon!.. Yelkeni bol,

küreği bol savaşta
ağır ağır battıydı.)

Bunu kaya bin yıldır
yengecine anlatır.

Yengeç de mırıl mırıl
yan gider.

(2)
Kadim masal... kadim kuş...
uçmak yokuş...

dalmak derin... ve susmak
büyük unutuş!

İşte bu!.. Gideyazdım,
kalayazdım... (-miş, -mış, -muş.)

İZLER

Vurdum bana; izlerim
çırılçıplak sırtımda!

Bıçak değil, zincir–
değil; el kadar masum
ve hırslı; vurmak budur
vurulmak da!.. Ben zaten
bitirmiştim beni.. kanayan–
göğsümü de yıkayıp
sarmıştım sarınmıştım
tertemiz patiskaya!

Her şey eskir; kemiğim
kemiğime kalır, mor–
çiçektir yol bulur;
yol boyu yeşil duvar!

Dursaydım, keşke duvar–
olsaydım, taş yerine.

KALMAK

Beni recmettiler; başucumda
kalakaldık; suçsuz ben, suçsuz taşım..
derin lezzetle oturduk, uzun!

KALMAK ÜSTÜNE BEŞ ÜNLEM

Taşın kaldığı; o lahit!

Kaldım da kaldım; hay zaman!

Dedim; susmaktır... hünerdir!

Hün, dediydim... avazıma!

Avazıma avaz kaldım!

DIM

Kalmaktır.. taş
dahi eskir.

(İnsan eskimez.
Eli hâlâ
kendi sıcağında.)

İşte yazdım:
Mihrap da yalnız
Tanrı da...

Yal

EJDERİMLEYİM

LİRİKLER

(1995–96)

Umman geçen kuş
dönmez geri, çatlar.
Tohumları
serçelere
dönüşür.

Kıyıdaki
taşlarını
aldıkça
deniz,

kumsal
acıkır.

Ovayı geçen tren
yitip gidince
üzülür mü küskün otu,
bilinmez.

Gün döner, akşam olur.
İnce adres: Evin yolu.

(Evin yolu yokuştur.)

(1997)

Ya ben taşa söyleyim
ya ben puttar olayım
ya ben kimi susayım
uzun uzun kendimi.

(1998)

Ben kendime
değdikçe,

onca deniz

onca kuma

değerdi.

EVİN ÇIPLAKLIĞI

Eli böğründe–
balkonun!.. Fesleğenler
tohuma kaçmış.

Tahtaboşta kuruyan
çamaşırlar ne tuhaf..

Sahip de gitmiş!
eli kalmış elimde,
avcumu tuttum..

Ne fayda!.. Gül çürümüş,
dikenini arıyor.

Yine de baygın–
düşer uyku; çarşaf
içli kırışır.

Rüya da üryan diye mi,
yorganım çıplak örtüyor.

ÜŞÜR

Hayli zaman!.. Alemin mi haline–
savruldum, ağacın mı gölgesine?

Fazlası!.. Kendim serip duldamı
kendime kaldım.

Baktım bakındım,
gözüm eskir.

Gömleğim üşür.

Hem de göğsüm. Sırtım.
Hançerim üşür.

BAKA–

Ruhum–
da eskidi.

Ona merâ–
kile baktım.

Ona merâ–
kile baktım.

Baka.

Kaldım.

ETRAF

Gözlüğümün camı!
Senden gördüğüm,
bok
ve püsür.

Ben seni, kirlisin,
silerken, sildim bile,
temiz bak, kırıl.

Hiç gördüğüm,
belki ben..
belki bensiz
hallerim.

BAK SOKAĞA

Bak sokağa, sokağın
köpeğine bak.

Kendimi gördüm.

Yüzümde sokağın
köpek hüznü.

Kaybolup gittim...

Bana yalandım.

Isırdım beni.

DAĞ BENDE

Dağı anladım.
Çığlık derin yükselir,
orda durur dağ.

Yamacıma oturdum,
eteğimi topladım.

Acı
ağır
ağır
acır
dedim.

KAF

Orda durur dağ.

Ardında dağ var!

Bağrıma bastım
dağın ardını.

doğan güneşi
batan güneşi

bağrıma bastım.

Demek şimdi
zamansızım!

Demek şimdi
büyük zelzele!

Dağ yıkılır
dağın ardına.

Dağ yıkılır.

İçim kalır.

KAVUŞUR

Kül dedim, kimler–
işitir?

Âteş ile su.
Onlar kavuşur.

Ağacın dalı
ağacın elbet
dalına değer,
öbür.

AĞUSTOS BÖCEĞİ İÇİN ŞİİR

Bir yığın gürültü
diyor, içimdeki ses.

Hangisini duysam?

Kelebeğin sesini
diyor,
ağaçtaki
va
    vey
        la.

BİR NİSAN UYKUSU

Erinciyle mi–
sevişir insan.., zengin–
kederiyle mi?..

Uykun uykuma gelmiş
merakını soyunmuş.

Dilin damağa-
değdiği andı.. üryan–
içre uyandım.

Tattım; kumdan ibaretti
erincinle kederin.

SON ZEHİR

Söz de bitti
kâğıt da.

Şimdi etimle
kemiğim
sevişir,
dedim.

EJDERİMLEYİM

Ağzın ağza sunduğu
o derin bellek
hatırlar ve söyler:

Ağzım yok! Avcı–
vurdu ağzımı; lanet
onun sözüne!

Lanetimle gizlendim
cüzzamıma anlattım
kör ve sağır mağarada
ejderimi öperken.

AĞZIM KANAR

Annemi uzak
dağa götürdüm, güzün.
Kendimle döndüm.

Ben şimdi kurtların
memesindeyim.

BİR YOL ŞİİRİ

Aynaya baktım;
netameli aynaya–
ısrarla baktım.

Yol uzun, diye ayna
beni hâlâ görüyor.

Saklandım, yoksul–
uykuma; kırlentimin
ejderhasına,

rüya idi, anlattım..
kimselere söylemem,

şunu: –sessizlik
çığlığıyla uyurken
uyanır çığlık!

Onu yaslı yüzümde
evlat diye büyütsem.

ERTESİ GÜN İÇİN ŞİİR

Yastığıma dedım ki
bari uyu, yastığım!

***

Sabahleyin sofraya
dedim, reçel yakışır!

Peynirime söyledim
zeytinime anlattım.

***

Sonra ayna! Her günkü–
yüzümle.. o bana
ben kime, bakariken...

..ne fayda!.. çıkıp gıttım
hiçlerime karıştım.

YOK

Otların üstü–
güneşti, sonra akşa-
ma kaldım,
gittim.

Sarı inekti
bıraktığım ovada.
Hâlâ otlar mı?

Sanki, dedim.
San:
Sarı inektir ova!
Yeşil inektir!

***

Yolum uzun! Yolum
benden ibaret.

Gitmişim,
gittim.

TAMİRCİ

Kendimi asmak istiyordum, kırda!
Onca sevindiğim kırda.. bilmediğim bir
ağacın dalına.. epey de övgüler
düzdükten sonra..,
hay çocuk, işte sen bu dalda
sallan dur; başın göğe erdikte
teğet geçsin ayakların
toprağa.. ve böğrün
güzelce boşalsın, çığlığın
sesini duy, budur sevinç;
kısa pantolon giymek
kadar eski.. kadar lime
fotoğraflar da söyler;
ey çocuk.. ey kadim.. bilirsin,
gül kokmaz olur, sabahın reçeli
bundan ibarettir, fakat sen..
nasıl da dikensiz... gülden ibaret!

değilsin sanki... benden ibaret!

./

Ne gam! Yürür gideriz, kunduralarımız
tertemiz.. ve fayda sağlar gövdemiz
evin yorgun akşamına..
sineriz.

Orda değil, kırda asılsam..
onca sevindiğim kırda..
bilmediğim bir ağacın–
dalına..
epey de övgüler
düzdükten sonra...

Fakat çocuk, sen kurtul..
kanayan dizlerini
çabuk yıka, temiz tut..
tertemiz gelir; pembe deri..
zorlar kabuğu ve kendini
yepyeni kırlara atar, budur sevinç..
ben bilirim, ben yazdım, ben–
çabuk tamirci.

GEZİ

Bir bilet daha! Çocuk,
çarpışan otolara!..

Ordan da çıkarız,
çok güldüren
aynalara gideriz.

Ey çocuk, imkânsıza–
gideriz, bize kalırız.

RUHUM...

Bahçem tarumar!
Güller mi kurutmuştum
küller içinde?..

Onlarile savruldum,
acısuya kavuştum.

Rahmetim derin!
Üstümde hayli çiçek
mora çalıyor.

Ey çocuk, maşrapanı
taşır doldur, bana ver.

SİNA AKYOL

OLMANIN HALLERİ

Kaldık, olgun deminde
biz.. olmanın çırakları.

ISBN 975-297-055-9